

Program semináře Česká literatura 19. století – JS 2022 (obě skupiny)

24.2. Josef Jungmann: O jazyku českém (1806)

Co je to klasicismus?

Co je to obrozená obrana?

Co je to teritoriální a jazykové vlastenectví?

Téma: Satira a její funkce v dvojím rozmlouvání J. Jungmanna

3.3. Jenovéfa a A. Jirásek: O králi Ječmínkovi (Staré pověsti české, 1894)

Co jsou knížky lidového čtení?

Co je to legenda?

Co je to vypravěč? Co je to narativní komentář?

Témata:

Komplexy hodnot v knížce lidového čtení Jenovéfě a funkce narativního komentáře

Prvky legendy v Jenovéfě a Jiráskově pověsti O králi Ječmínkovi

Mýtus a jeho poselství v Jiráskově pověsti O králi Ječmínkovi (Staré pověsti české)

10.3. Ján Kollár: Slávy dcera (1824)

Co je to sonet?

Co je to elegické distichon?

Témata:

Čas a prostor v předzpěvu k Slávy dceři Jána Kollára (1824).

Pozice lyrického subjektu v předzpěvu k Slávy dceři

Stýkání a potýkání slovanského a germánského živlu v předzpěvu k Slávy dceři

17.3. František Ladislav Čelakovský: Ohlas písní ruských (Bohatýr Muromec, 1829) a Rukopis královédvorský (Záboj a Slavoj)

Co je to ohlasová poezie?

Co je to paralelismus?

Co je to historický epos?

Témata:

Typologie, konstelace a axiologie postav ve skladbě Bohatýr Muromec

Svár křesťanství a pohanství ve vybrané skladbě RK nebo ve skladbě Bohatýr Muromec

24.3. Karel Hynek Mácha: Marinka (1834) a Jan Neruda: U Tří lilí (z Povídek malostranských, 1878)

Co je to prostor a prostředí v literárním díle?

Co je to romantická a realistická postava?

Co je subjektivní (individualizovaný) romantismus?

Témata:

Technika kontrastu a její funkce v narativní struktuře Máchovy Marinky

Typologie a axiologie postav v Máchově Marince nebo v Nerudově povídce U Tří lilí

Romantické motivy a jejich funkce v Nerudově povídce U Tří lilí

Iluze a deziluze v Nerudově povídce U Tří lilí

31.3. Karel Hynek Mácha: Máj (1836) a Josef Kajetán Tyl: Kutnohorští havíři aneb krvavý soud (1848) / Strakonický dudák aneb hody divých žen (1847)

Co je dramatická báchorka? Co je to historické drama?

Co je to vnitřní monolog?

Co je to vlastenecký romantismus?

Témata:

Tylova polemika s Máchovým Májem v Kutnohorských havířích/ve Strakonickém dudákovi
Pohádkové prvky a jejich funkce v Tylově Strakonickém dudákovi
Tylovi Kutnohorští havíři jako revoluční drama?
Poměr dějové a nedějové složky v Máchově Máji

7.4.**Božena Němcová: Babička (1855) a Zikmund Winter: Vojačka (1902)**

Co je to biedermeier?
Co je to idyla?
Co je to vyprávěcí perspektiva?

Témata:

Motiv zklamané lásky v Němcové Babičce a ve Winterově Vojačce
Motiv venkovské chaloupky v Němcové Babičce a ve Winterově Vojačce
Postava vojáka v Němcové Babičce a ve Winterově Vojačce

14.4. Karel Jaromír Erben: Kytice (Kytice, Polednice, Dceřina kletba; 1853) a Jan Neruda: Balady a romance (Balada horská, Balada dětská, Balada stará, stará!; 1883)

Co je to balada?
Co je to romance?

Témata:

Náboženské motivy v Erbenově Kytici
Náboženské motivy v Nerudových Baladách a romancích

21.4.**Karolina Světlá: Kříž u potoka (1868)**

Co je to motiv?
Co je to ideální realismus?

Témata:

Funkce vnořených vyprávění ve Světlé Kříži u potoka
Motiv kříže ve Světlé Kříži u potoka

28.4. Karel Havlíček Borovský: Tyrolské elegie; Jakub Arbes: Sivooký démon (1873)

Co je to romaneto?
Jaké jsou znaky populárního čtiva?

Témata:

Hrůzostrašné a tajemné prvky v Arbesově romanetu
Satirické prvky a jejich funkce v Havlíčkových Tyrolských elegiích
Ohlas revolučních událostí v Havlíčkově skladbě a v Arbesově romanetu

5.5. Karel Václav Rais: Bez práva**Gabriela Preissová: Její pastorkyňa (1890)**

Co je naturalismus?
Co je to kritický realismus?
Co jsou to scénické poznámky?

Témata:

Funkce nářečí v dramatu Její pastorkyňa
Obraz poměrů na vesnici v Raisově povídce Bez práva
Obraz poměrů na vesnici v Preissově dramatu Její pastorkyňa

12.5. Jaroslav Vrchlický: Šárka (Mythy, 1879) a Julius Zeyer: Vyšehrad (1880)

Co je to francouzský parnasismus?

Co je to český parnasismus?

Témata:

Obraz českého dávnověku v Zeyerově Vyšehradě

Parnasistní rysy ve Vrchlického Šárce a Zeyerově Vyšehradě

19.5. Alois a Vilém Mrštíkové: Maryša (1894)

Co je to realistické a naturalistické drama?

Témata:

Rodinné vztahy v Maryše bratří Mrštíků

Motiv lidové písně a jeho funkce v Maryše bratří Mrštíků

Práce v semináři:

Během semináře se bude každý student podílet na výuce zpracováním krátkého koreferátu a referátu (přípravou otázek a shrnutí k vybranému tématu); shrnutí bude zpracováno formou prezentace v Power Pointu, Prezi apod. Do konce zápočtového týdne student odevzdá krátkou seminární práci (max. 4 strany textu) k jednomu z témat semináře, např. rozpracuje shrnutí ze svého referátu.

Otázky vloží referující studenti s časovým předstihem do fóra připraveného u daného tématu v ELFu. Otázkám se budeme věnovat při společné interpretaci textů.

Podmínky uzavření semináře (připuštění ke zkoušce):

přednesený koreferát, vytvoření 3 otázek pro společnou interpretaci, připravené shrnutí k otázkám a tématu referátu; odevzdání krátké písemné seminární práce;

účast v semináři (povolené 2 absence);

četba analyzovaných děl ideálně z hodiny na hodinu.